

af Arbejdere, som gerne ville arbejde, men som ikke kunne faa Arbejde, se det og vide, at en Mand, som har begaaet de nederdrægtigste Forbrydelser mod Samfundet, ligefrem overfodres. Kan det ikke vække Had og Bitterhed? Og have vi ikke den Pligt som Landsmænd, ligegyldigt hvor vi høre hjemme, at komme dem til Hjælp? Hvad er egentlig Landsmandsskab? Hvad er Fædrelandskærlighed? Hvad bør det være andet end først og fremmest Udtryk for den Deltagelse, vi føle med hverandre? Ere vi ikke til syvende og sidst af den samme Stamme? Tale vi ikke det samme Sprog? Men saa siger jeg til Højre og Venstre: Vis dette Landsmandsskab! Vis det her i Praksis! Her skal Slaget staa. Nu kunne De vove Springet, om De ville sige: Nej, vi ere ikke Landsmænd; I kunne sulte, saa meget I ville, og eders Hustruer og Børn med; det bekymrer os ikke; men vi taale ganske vist ikke selv at lide Nød. Det kunne De gøre; men af dette kommer der yderligere Had og Bitterhed, og naar en Gang den Tid kommer, da det sociale Demokrati faar Magten i dette Land, da kan maaske det, De have øvet mod Arbejderne, eller det, De have undladt at øve mod dem, blive benyttet til at stille de Folk, som en Gang havde Magten, daarligere, end de maaske selv personlig i det enkelte kunde ønske. Her er nu en Lejlighed, den eneste, der kommer i denne Samling, til at vise, at De ogsaa overfor Arbejderklassen føle Landsmandsskab.

Naar en Del ærede Medlemmer af Venstrepartiet har udtalt, at der ikke var Arbejdsløshed paa Landet, og at der ikke der tiltrængtes nogen Hjælp, skal jeg henvise til den Forhandling, som fandt Sted 1880—81. Der ere Udtalelserne fra Venstres Side af en ganske anden Natur. Saaledes siger en af Rigsdagsmændene, der hører Venstre til, en Mand, der hedder S. Jørgensen, at Landarbejderne vistnok ikke have haft nogen Fortjeneste i Marken i Vinterens Løb, og naar de skulle holde sig til at tærskes, bliver deres Fortjeneste ikke stor. Og det samme gentages af et andet Medlem af Venstre, Rigsdagsmanden Hummeluhr. I det hele taget havde man den Gang et ganske anderledes stort socialt Syn paa disse Forhold. Det er overordentlig betegnende, at Ordføreren for Venstre i Samlingen 1879—80, Thomas Nielsen, siger, at man kan kun beklage, at Stillingen er saadan, at man skal fremkomme med Forslag som dette; thi han indrømmer, at den Slags

Folk, som dette Lovforslag tilsigtede at hjælpe, ere Folk, som skulde kunne være betryggede ved Samfundets Organisation; men Samfundet er desværre endnu ikke indrettet saaledes, at det kan sikre dem, der ville arbejde, at de kunne faa Arbejde. Det er overhovedet meget betegnende, synes jeg, at de Tanker og Anskuelser, og for Resten den Argumentation for disse Tanker og Anskuelser, der har været anvendt under Behandlingen af denne Sag, komme igen for Aar tilbage.

Jeg skal villigt indrømme, at der siden da er sket store Fremskridt baade paa det ene og det andet Omraade, men den Arbejdsløshed, der var i 1879—80 og det foregaaende Aar — da var det Berg, som paa dette Tings Flertals Vegne stillede Forslaget og motiverede det —, den var for intet at regne imod den Arbejdsløshed, der er nu. Det er meget betegnende, at en Højremand den Gang, Holstein-Holsteinborg, sagde: Ja, hvis der var 40,000, der halvsultede, saa vilde jeg indrømme, at der var Trang. Der er nu 40,000, der halvsulte. Det er faktisk saa, at hver eneste Dag bæres til danske Kirkegaarde Mænd, Kvinder og Børn, som ere mærkede af Sult, men som kunde have været reddede. Vi opfyldes med Gru og Deltagelse, naar der indtræffer en Katastrofe her eller i andre Lande. Sker detovre paa Vestkysten, at en 20—30 Fiskermænd sætte Livet til under deres Kamp for at redde andre, saa skræmmes Samfundet op og siger, at de efterlevende maa ikke sulte, Børnene maa ikke lide Nød, og der sættes Indsamlinger i Gang. Men her er der ikke 20—30, her er der ikke 2—300, her er der ikke 2—3,000, men her er der rimeligvis 30—40,000, der lide Nød. Samfundet har, som det ærede Medlem fra Fakse (Stauning) sagde, erkendt, at det har en Pligt til at hjælpe de syge og svage. Samfundet er interesseret i at skabe en stærk og kraftig Slægt, og jeg siger til de Herrer Patrioter af Højre og Venstre: De have talt om Muligheden af at faa Krig — jeg tror slet ikke paa den —, og De mene, at vi ere i Stand til at forsvare os, i alt Fald til at konstatere vor Neutralitet. Men Betingelsen derfor er dog først og fremmest den, at det levende Værn kan staa imod. Men hvad er det, De skabe og udvikle her? En syg, forkroblet, forhutlet Slægt! Det er Tingen. Hvad blive de til, disse Tusinder af Børn, der vokse op? Stakkels forkomne Skabninger, som ikke du til at være Soldater, som ikke du til at være i rigtigt Haandgemæng,